

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 7 juni 2019
(OR. en)

9879/19

SOC 407
EMPL 304
ECOFIN 538
EDUC 256

NOT

från:	Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Europeiska planeringsterminen: Övergripande not om de aspekter av de landsspecifika rekommendationerna som rör sysselsättnings- och socialpolitiken <i>Riktlinjedebatt</i>

För delegationerna bifogas den övergripande not som ska ligga till grund för riktlinjedebatten.
Noten har utarbetats av sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd.

2019 års paket med landsspecifika rekommendationer: de viktigaste budskapen från den multilaterala översynen 2018-2019 och en utvärdering av tio år av Europa 2020**Kapitel 1: Kommissionens förslag till landsspecifika rekommendationer för 2019**

Europas ekonomi förväntas att fortsätta växa i år och nästa år, om än i långsammare takt. De privata investeringarna har återgått till den nivå de hade före krisen och ser ut att fortsätta att expandera, om än i långsammare takt, medan de offentliga investeringarna fortfarande är lägre än före krisen. Sysselsättningen har nått sin högsta nivå någonsin, även om skillnaderna mellan olika länder är avsevärda. Den totala statsskulden har minskat men ligger fortfarande kvar markant över sin nivå före krisen.

Kommissionen meddelar att de makroekonomiska obalanserna håller på att korrigeras, men det krävs ytterligare politiska åtgärder. Stora underskott i bytesbalansen har korrigerats, men trots vissa blygsamma tecken på justeringar kvarstår stora överskott i bytesbalansen i flera länder. Enligt kommissionens bedömning måste medlemsstater med underskott i bytesbalansen eller hög utlandsskuld fortsätta höja konkurrenskraften, medan medlemsstater med stora överskott i bytesbalansen bör förbättra förutsättningarna för att främja löneökningar och investeringar.

Efter åtta år av planeringsterminen är reformgenomförandet fortfarande ojämnt. Kommissionen anger att åtminstone ”vissa framsteg” har kunnat skönjas vad gäller genomförandet av mer än två tredjedelar av de landsspecifika rekommendationer som gjorts till och med 2018. De årliga framstegen med genomförandet av 2018 års landsspecifika rekommendationer är mindre än tidigare år. Mot bakgrund av de återstående ekonomiska och sociala utmaningarna och de nedåtrisker som de ekonomiska utsikterna medför, är en starkare prioritering av reformer och genomförande av reformer avgörande för att stärka motståndskraften hos EU:s ekonomier, stärka en hållbar och balanserad tillväxt, hantera makroekonomiska obalanser och åstadkomma en hållbar ekonomisk och social konvergens.

I kommissionens förslag till landsspecifika rekommendationer för 2019 uppmanas medlemsstaterna att öka tillväxtpotentialen genom att modernisera ekonomier och ytterligare stärka motståndskraften. Förslagen förordar på nytt den ”goda triangeln” med i) ökade investeringar, ii) fortsatta effektiva reformer som främjar hållbar tillväxt för alla och iii) en sund finanspolitik. Kommissionen understryker behovet av både en starkare reformdynamik och en prioritering av reformer som syftar till hållbar tillväxt för alla. Det handlar bland annat om att öka effekten och omfattningen av innovation och säkerställa att kompetensen är av god kvalitet och relevant för arbetsmarknaden. För att mildra effekterna av en långsammare tillväxt på sysselsättning och ojämlikhet är det mycket viktigt att främja social inkludering, skydda och främja investeringar och höja de offentliga finansernas kvalitet. De föreslagna landsspecifika rekommendationerna lägger i år särskilt fokus på att underlätta investeringar. Alla medlemsstater har tagit emot utkast till en investeringsrelaterad rekommendation. Rådet har redan konstaterat att investeringar är avgörande för att uppnå EU:s mål om en koldioxidsnål cirkulär ekonomi¹ och upprepat att ytterligare strukturreformer bör prioriteras för att undanröja investeringshinder, öka tillväxtpotentialen, ytterligare förbättra den institutionella miljön och företagsklimatet, effektivisera förvaltningen och förbättra lagstiftningens kvalitet².

Offentliga finanser och beskattning De föreslagna rekommendationerna uppmanar medlemsstater med höga nivåer av offentlig skuldsättning att återuppbygga de finanspolitiska buffertarna och de medlemsstater som har finanspolitiskt utrymme och där investeringsnivåerna anses vara låga att öka de offentliga investeringarna. Effekterna av en åldrande befolkning innebär utmaningar när det gäller hållbarhet och tillräcklighet, vilket kräver reformer av pensions- och hälso- och sjukvårdssystemen, vilket föreslås i de landsspecifika rekommendationerna för ett antal medlemsstater.

¹ Den europeiska planeringsterminen 2019 – den årliga tillväxtöversikten: makroekonomisk och finanspolitisk vägledning för medlemsstaterna – Ekofinrådets slutsatser.

² Ekofinrådets slutsatser om fördjupade granskningar och genomförande av de landsspecifika rekommendationerna för 2018

Arbetsmarknad, utbildning och socialpolitik Förhållandena på arbetsmarknaden fortsätter att förbättras men finns det fortfarande stora skillnader mellan länder, regioner och befolkningsgrupper, och vissa medlemsstater har brist på arbetskraft medan andra fortfarande lider av hög arbetslöshet. Löneökningarna sker i olika takt samtidigt som reallöneutvecklingen för euroområdet som helhet förblir måttlig. De föreslagna landsspecifika rekommendationerna främjar riktade investeringar för att göra de aktiva arbetsmarknadsåtgärderna mer effektiva. Dessutom rekommenderas vissa medlemsstater att ta itu med den höga andelen arbetstagare med tidsbegränsade anställningar eller atypiska anställningsformer, bland annat genom att främja övergångar till tillsvidareanställningar. Bristande jämställdhet kvarstår ofta på grund av brist på ekonomiskt överkomliga tjänster när det gäller barnomsorg och långvarig vård, vilket betonas i ett antal rekommendationer.

Att investera i humankapital är avgörande för att öka produktiviteten och tillväxten. De föreslagna landsspecifika rekommendationerna främjar en förstärkning av utbildningssystemen i många medlemsstater, bland annat genom att förbättra deras relevans för arbetsmarknaden, genom att främja vuxenutbildning och genom att öka kapaciteten inom yrkesutbildningen. Det krävs ytterligare insatser för att förbättra kvaliteten och delaktigheten i utbildningssystemen.

Fattigdomen minskar, men den är fortfarande hög i vissa medlemsstater, och innefattar fattigdom bland förvärvsarbetande. Dessutom står vissa utsatta grupper, såsom barn, personer med funktionsnedsättning och personer med invandrarbakgrund, inför ihållande utmaningar. Många landsspecifika rekommendationer föreslås för att förbättra täckningen, tillräckligheten eller effektiviteten i systemen för socialt skydd, inklusive minimiinkomstsystem, och för att främja tillgången till sociala tjänster av god kvalitet. Rekommendationer för att förbättra pensionssystemens tillräcklighet och hållbarhet, samt för att säkerställa tillgång till högkvalitativ och hållbar hälso- och sjukvård för alla och till överkomligt pris, har en framträdande plats i 2019 års landsspecifika rekommendationer.

Investeringar, konkurrenskraftspolitik och (ett) bättre företagsklimat för att öka produktiviteten De föreslagna landsspecifika rekommendationerna lägger ytterligare fokus på investeringar i syfte att fastställa investeringsprioriteringar med hög makroekonomisk avkastning och tar hänsyn till regionala och territoriella skillnader. De pekar också på lagstiftningsmässiga och strukturella flaskhalsar som hindrar både offentliga och privata investeringar och långsiktig och inkluderande tillväxtpotential. Kommissionen förordar också möjligheten att EU-medel ska användas för att bidra till att tillgodose de investeringsbehov som identifierats i de föreslagna landsspecifika rekommendationerna. Mot bakgrund av den starkare politiska koppling som föreslagits mellan den europeiska planeringsterminen och EU:s finansiering för 2021–2027 är det mycket viktigt att man genomför programplaneringen för de kommande sammanhållningsfonderna. Dialogen med nationella myndigheter har precis börjat och kommissionen betonar att de föreslagna landsspecifika rekommendationerna utgör en analytisk ram för att tjänstgöra som underlag till programplaneringen av EU-medel.

Bland övriga strukturreformprioriteringar som kommissionen anger återfinns stärkande av den finansiella stabiliteten och en minskning av andelen nödlidande lån, åtgärder mot flaskhalsar i bostadsutbudet och för sektorsspecifik lagstiftning samt en minskning av den administrativa bördan.

Rådet har uppmanat medlemsstaterna att utnyttja det relativt gynnsamma ekonomiska klimatet för att gå vidare med strukturreformer för att stärka en hållbar och balanserad tillväxt, åtgärda makroekonomiska obalanser och leverera varaktig ekonomisk och social konvergens,

Kapitel 2: De viktigaste budskapen om sysselsättnings- och socialpolitiken – erfarenheter av den multilaterala övervakningen av medlemsstaternas politiska reformer

Då sysselsättningen ligger på en historiskt hög nivå och för närvarande fortsätter att öka om än i långsammare takt, blir det allt viktigare att jobben håller god kvalitet, ger rättvisa löner och har sin grund i säkra och anpassningsbara avtal. Detta är nödvändigt för att se till att den ekonomiska tillväxtens fördelar fördelas bland fler: ingen bör lämnas på efterkälken. Att nå ut till grupper med lägre kompetens än genomsnittet och de mest behövande och fokusera på kontinuerliga investeringar i utbildning och kompetens skulle möjliggöra ytterligare framsteg i riktning mot större deltagande på arbetsmarknaden och i samhället och en möjlighet att anpassa sig till ett arbetsliv i förändring samtidigt som våra ekonomiers konkurrenskraft främjas.

Även om fattigdom och social utestängning på det hela taget tydligt minskar kvarstår det fortfarande i många medlemsstater, regioner och grupper, och tenderar att föras över till nästkommande generationer. Arbetsmarknader och samhällen utvecklas snabbt i takt med att nya möjligheter och nya utmaningar uppstår till följd av globaliseringen, den digitala revolutionen, förändringar i arbetsmönster och i miljö-, samhälls- och befolkningsutveckling. Utmaningarna, t.ex. ojämlikhet, långtids- och ungdomsarbetslöshet samt säkerställandet av rättvisa mellan generationerna, är ofta likartade för alla medlemsstater, men i varierande grad.

I detta sammanhang bör socialt skydd, social inkludering och hållbarhet även i fortsättningen vara vägledande principer vid utformningen av politiken på alla relevanta områden. Tillgång till socialt skydd och sociala tjänster bör vara en rättighet som är tillgänglig för alla samtidigt som man bevarar incitamenten att arbeta för dem som har möjlighet att göra det. Tillräckliga och hållbara pensionssystem, inkluderande utbildning av hög kvalitet samt investeringar i system för barnomsorg, hälso- och sjukvård och långvarig vård och omsorg som garanterar tillgång till vård i rätt tid, av hög kvalitet och till ett rimligt pris krävs för att garantera alla européers välbefinnande och för att hantera det demografiska trycket.

Den multilaterala övervakningen, som består av sakkunnigbedömning i de rådgivande kommittéerna för rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) av det aktuella läget för genomförandet av reformer i medlemsstaterna, är en av de centrala uppgifterna för sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Den multilaterala övervakningen spelar en mycket viktig roll inom ramen för den europeiska planeringsterminen och säkerställer att den kunskapsbas och det politiska konsensus som uppnått i rådet om inbördes sammanhängande utmaningar används för att bedöma och stödja medlemsstaternas reformer.

Inom ramen för den multilaterala övervakningens cykel för 2018–2019 konstaterade kommittéerna att medlemsstaterna fortsätter reformarbetet, men att framstegen när det gäller genomförandet av 2018 års landsspecifika rekommendationer varierar mellan olika medlemsstater och politikområden. Med tanke på de nuvarande ekonomiska utsikterna understryker kommittéerna att medlemsstaterna snarast måste förnya och påskynda sina reformansträngningar i syfte att uppnå uppåtgående social konvergens och öka den ekonomiska motståndskraften. Ömsesidigt lärande, som främjar utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna, bör uppmuntras till fullo.

Härvid bör den europeiska pelaren för sociala rättigheter fungera som en kompass för bredare insatser inom den europeiska planeringsterminen för att bygga upp en mer inkluderande och hållbar tillväxtmodell genom att öka Europas konkurrenskraft och göra Europa till en bättre plats för att investera, skapa arbetstillfällen och främja social sammanhållning samtidigt som den nationella behörigheten respekteras. Ekonomiska och sociala framsteg samspelar. Den helhetssyn som följs i den europeiska planeringsterminen bör därför fortsätta att vägleda arbetet med att bedöma och stödja medlemsstaternas reformer samt sammansättningen och kvaliteten på deras bredare policymix.

Kapitel 3: Framsteg mot Europa 2020-målen

Europa 2020-strategin lanserades för nästan 10 år sedan och framhåller smart och hållbar tillväxt för alla som ett sätt att stärka EU:s ekonomi, främja skapandet av arbetstillfällen och främja social sammanhållning och förbereda för de kommande utmaningarna under det kommande årtiondet. De överordnade målen omfattar fem områden: sysselsättning, forskning och utveckling, klimatförändringar och energi, utbildning och fattigdom samt social utestängning. Under de föränderliga ekonomiska villkor som rått under detta årtionde har Europa 2020-strategin uppnått blandade resultat när det gäller uppnåendet av dessa mål.

Sedan 2008 har betydande framsteg gjorts på området **klimatförändringar och energi**, men mycket återstår att göra: utsläppsmålet för växthusgaser – en minskning med 20 % jämfört med 1990 års nivå – har uppnåtts, med ett mer ambitiöst mål i utsikt. Avståndet till en andel på 20 % av förnybar energi minskar stadigt, och om den nuvarande trenden fortsätter kommer målet att vara uppnått senast 2020. Andelen förnybar energi i den slutliga energianvändningen (brutto) var 17,0 % 2017³ efter att ha ökat med i genomsnitt 5,5 % per år sedan 2008. Liknande framsteg görs i fråga om målet att öka energieffektiviteten med 20 %, vilket bör uppnås senast 2020 om den nuvarande utvecklingen fortsätter.

³ Eurostatuppgifterna för 2017 är de senast tillgängliga siffrorna.

Även på **utbildningsområdet** går en positiv utveckling att skönja. Enligt de senaste uppgifterna överskreds 2018 målet att 40 % av befolkningen i åldersgruppen 30–34 år ska ha tertiär utbildning⁴, även om ett antal medlemsstater fortfarande ligger under sina nationella mål. Andelen unga med högst grundskoleutbildning i åldrarna 18–24 år har minskat stadigt sedan 2010 och ligger endast omkring en halv procentenhet över målet på 10 %⁵. Den positiva utvecklingen verkar dock ha planat ut under de senaste åren, och vissa ytterligare politiska insatser kommer att krävas om målet ska nås.

Tack vare att arbetsmarknadsdeltagandet ökar och att de senaste årens återhämtning har varit sysselsättningsskapande kan målet om en **sysselsättningsgrad** på 75 % ligga inom räckhåll om den positiva utveckling som kunnat iakttas sedan andra halvåret 2013 fortsätter⁶. Ett antal medlemsstater har redan överträffat målet. Bakom det ökade arbetsmarknadsdeltagandet stod precis som tidigare äldre arbetstagare och kvinnor. Denna positiva utveckling döljer dock fortfarande låga förvärvsfrekvenser i vissa medlemsstater och befolkningsgrupper, vilket visar på möjligheten att intensifiera reformer som syftar till att arbetsmarknaderna ska fungera bättre.

Mot bakgrund av att de ekonomiska resultaten och sysselsättningstillväxten förbättras har det gjorts tydliga framsteg i den sociala situationen. Dock återstår utmaningar när det gäller målet att lyfta 20 miljoner människor ur risken för **fattigdom och social utestängning**. Antalet utsatta personer ökade under strategins första år, särskilt under krisperioden, och övergick till en långsam nedgång efter 2012. Sedan 2016 har större framsteg gjorts, och mer än 5 miljoner människor har lyfts ur fattigdom under ett enda år. Trots det var i slutet av 2017 antalet personer som riskerade att drabbas av fattigdom endast 4,2 miljoner färre än 2008. Precis som när det gäller förverkligandet av sysselsättningsmålet är slutresultatet på detta område känsligt för de allmänna ekonomiska utsikterna.

Slutligen fortsätter Europa att investera för lite på området för forskning och utveckling. Framstegen i riktning mot målet för **FoU-investeringar** har i genomsnitt varit positiva men mycket långsammare än vad som är önskvärt. De senaste siffrorna, som pekar på en FoU-investeringsnivå på strax över 2 % av BNP innebär att avståndet till målet på 3 % fortfarande är betydande och inte kommer att klaras av till 2020.

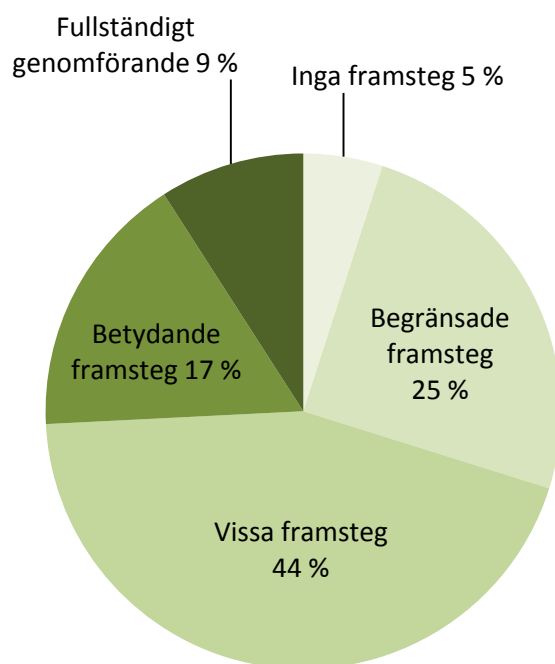
⁴ År 2018 uppgick målpopulationen i åldern 30–34 år med tertiär utbildning till 40,7 %.

⁵ Andelen unga med högst grundskoleutbildning i åldersgruppen 18–24 år uppgick 2018 till 10,6 %.

⁶ Sysselsättningsgraden (20–64 år) nådde 73,2 % 2018. Sysselsättningstillväxten förväntas att gå långsammare på grund av de försvagade ekonomiska utsikterna.

Bilaga: Grafer om genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna⁷ och resultat vad gäller Europa 2020⁸

Bild 1: Europeiska kommissionens bedömning av genomförandenivån för de landsspecifika rekommendationerna 2011–2018

⁷ Källa: Europeiska kommissionen COM(2019) 500 final. Övergripande meddelande – Europeiska planeringsterminen 2019: Landsspecifika rekommendationer

⁸ Källa: Eurostat-indikatorer till stöd för Europa 2020-strategin (2019)

Bild 2: Europeiska kommissionens bedömning av genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna (LSR): årlig bedömning varje år sedan 2011 jämfört med genomförandet t.o.m. i dag

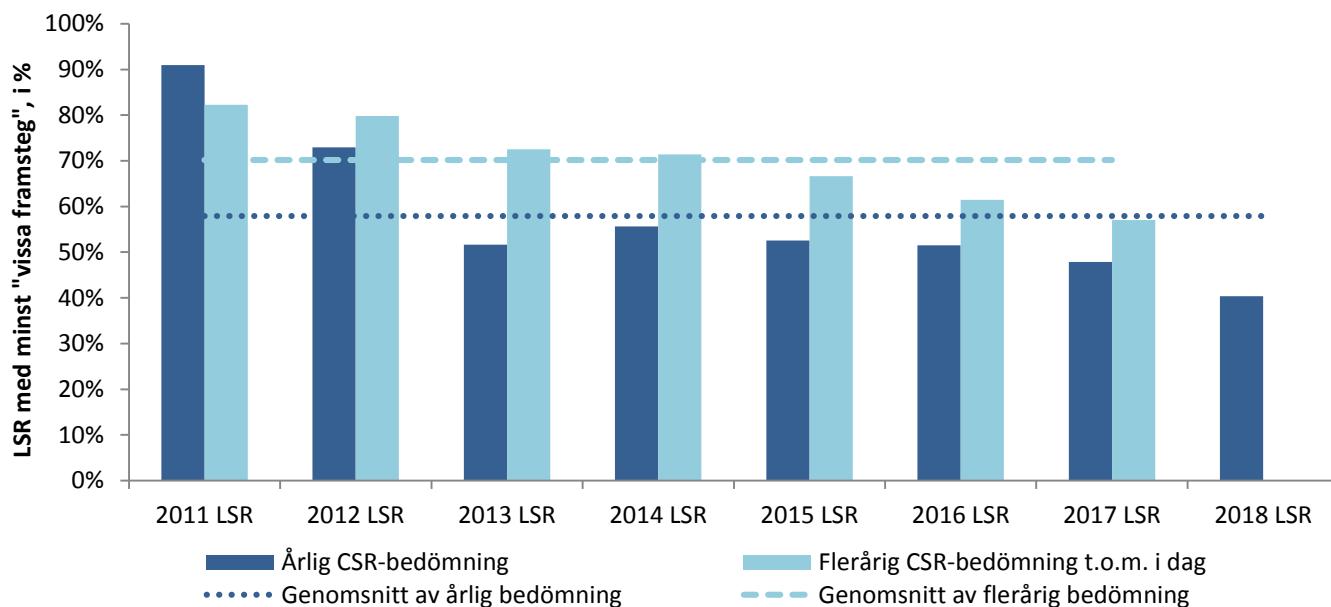

Bild 3: Framsteg mot Europa 2020-målet – Utsläpp av växthusgaser

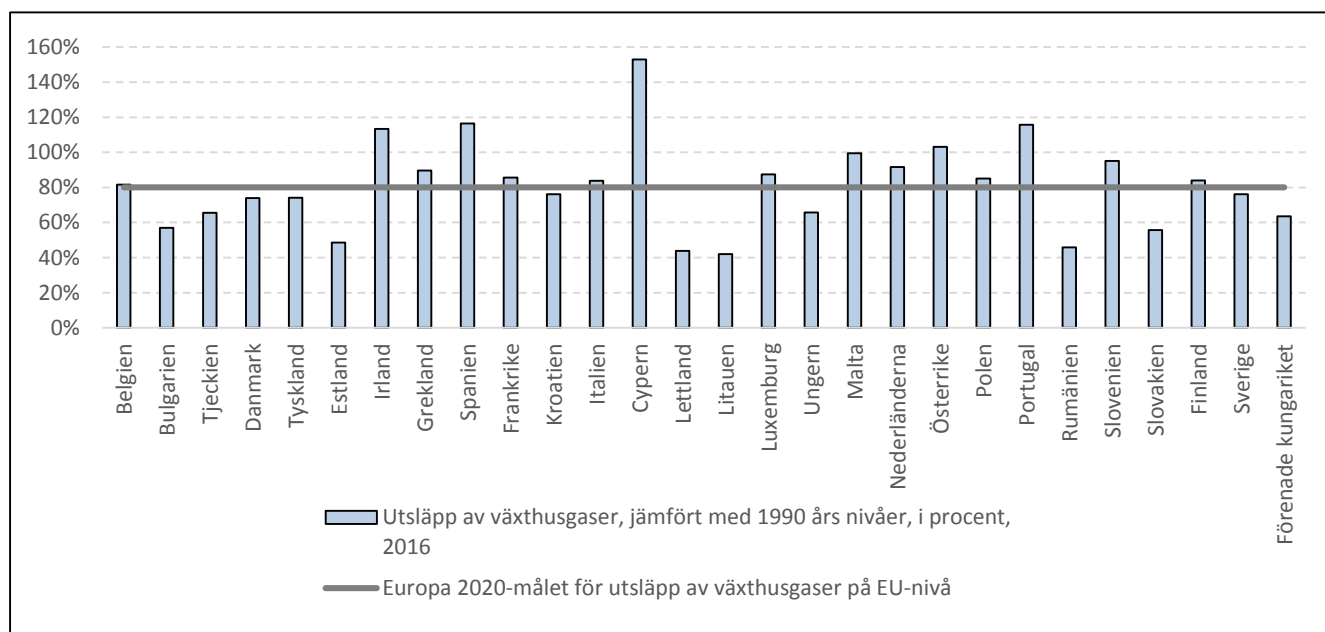

Bild 4: Framsteg mot Europa 2020-målet – Förnybar energi

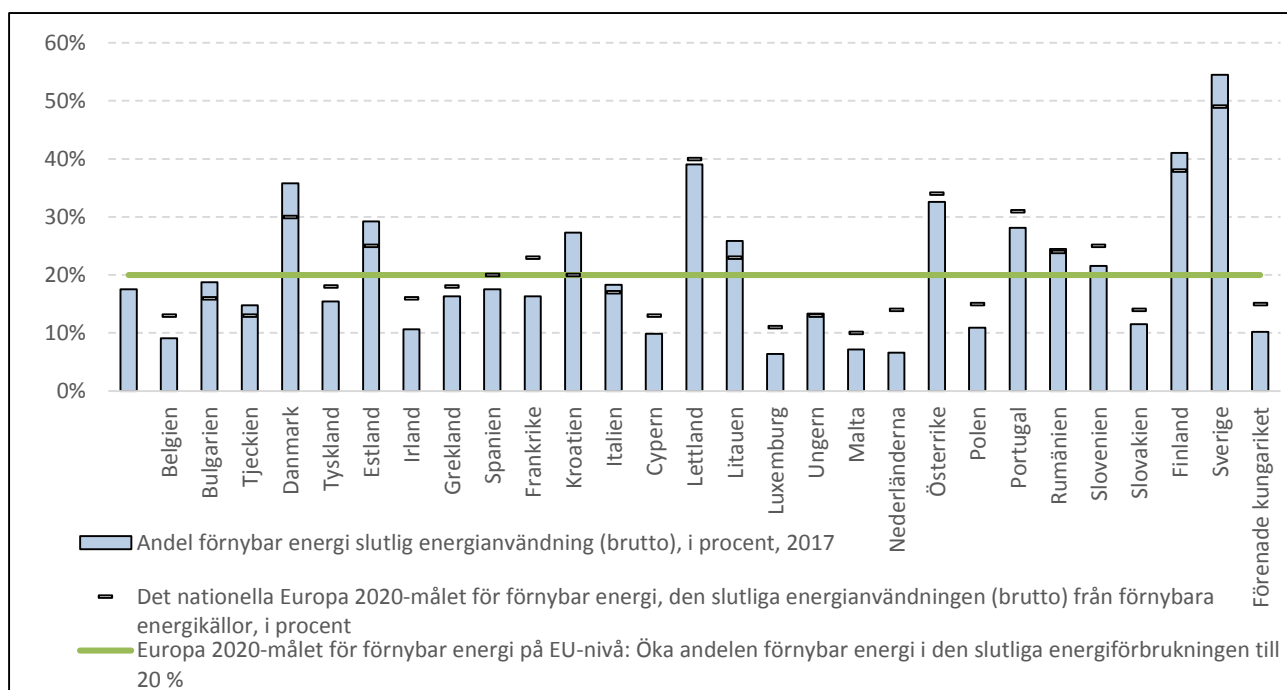

Bild 5: Framsteg mot Europa 2020-målet – Energieffektivitet

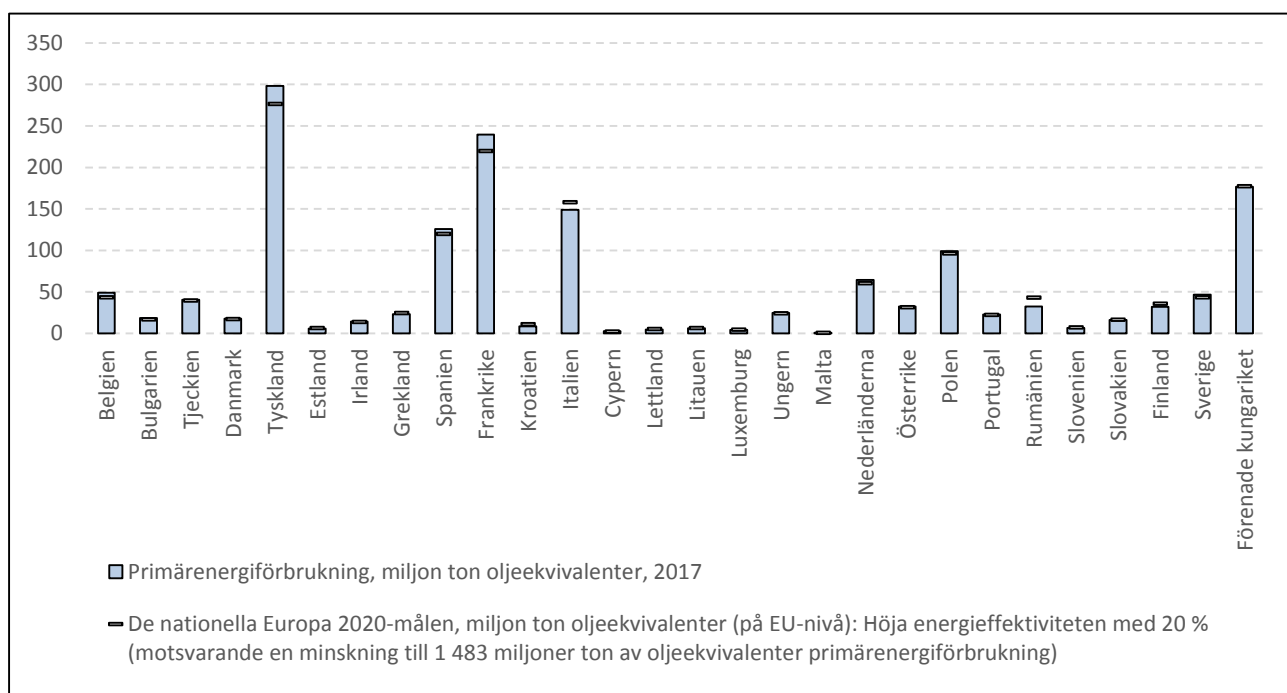

Bild 6: Framsteg mot Europa 2020-målet – Minska andelen unga med högst grundskoleutbildning

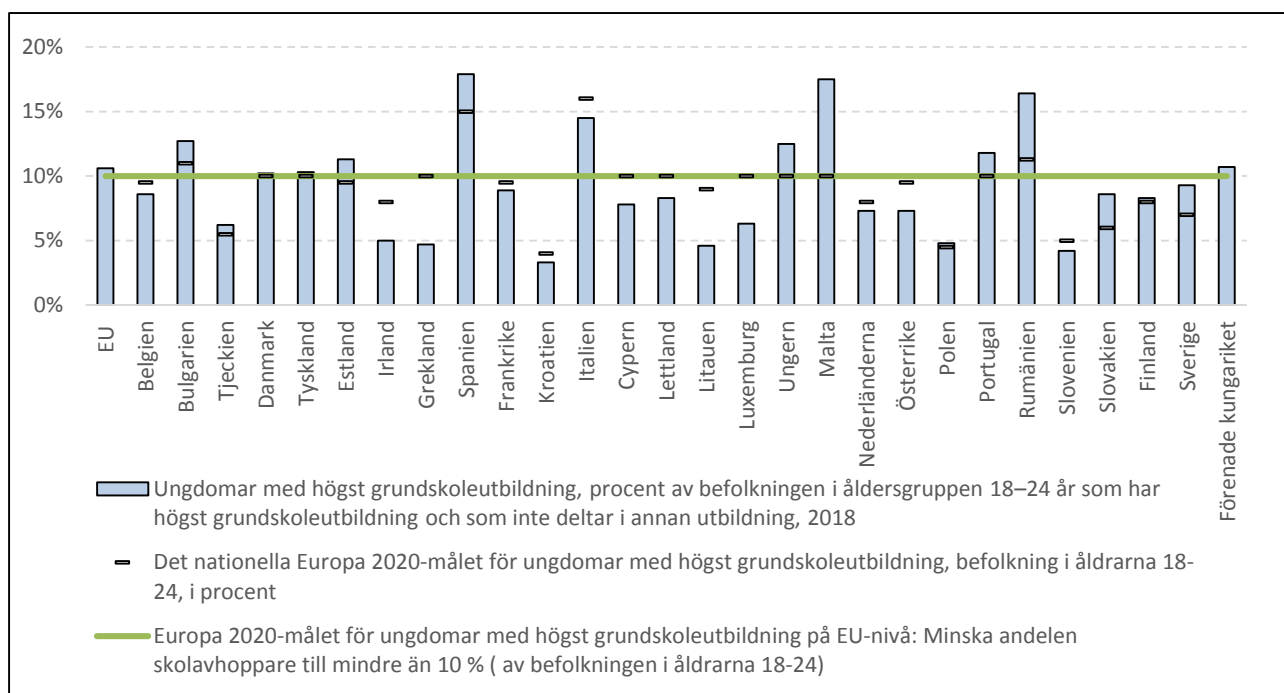

Bild 7: Framsteg mot Europa 2020-målet – Andelen personer med högre utbildning

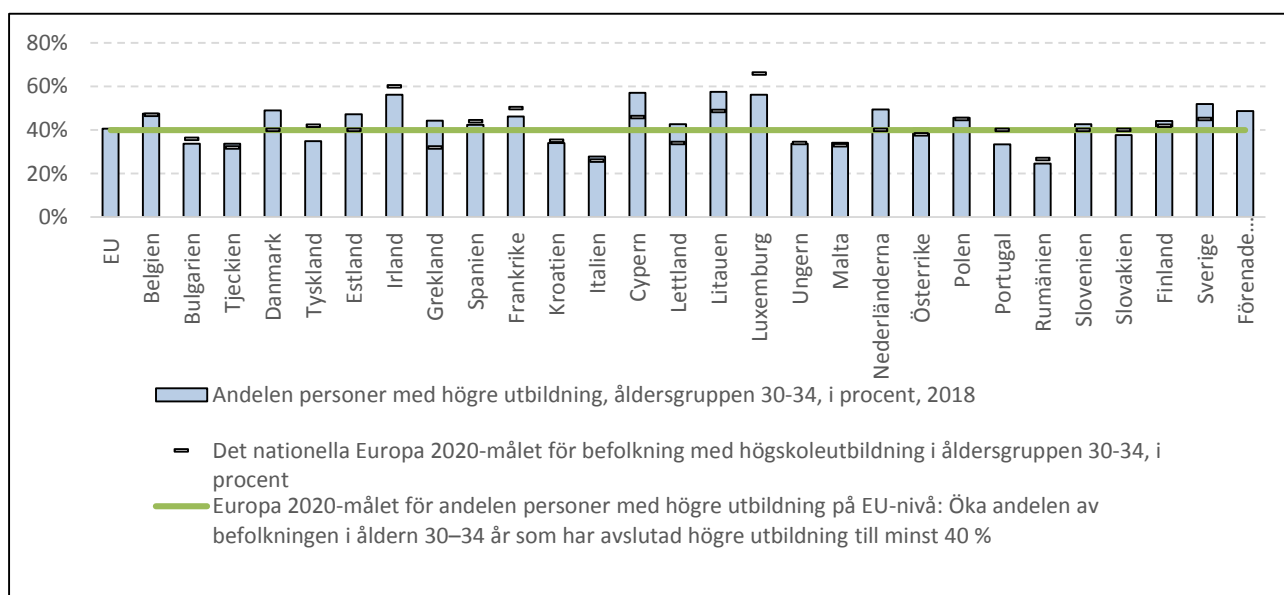

Bild 8: Framsteg mot Europa 2020-målet – Sysselsättningsgraden

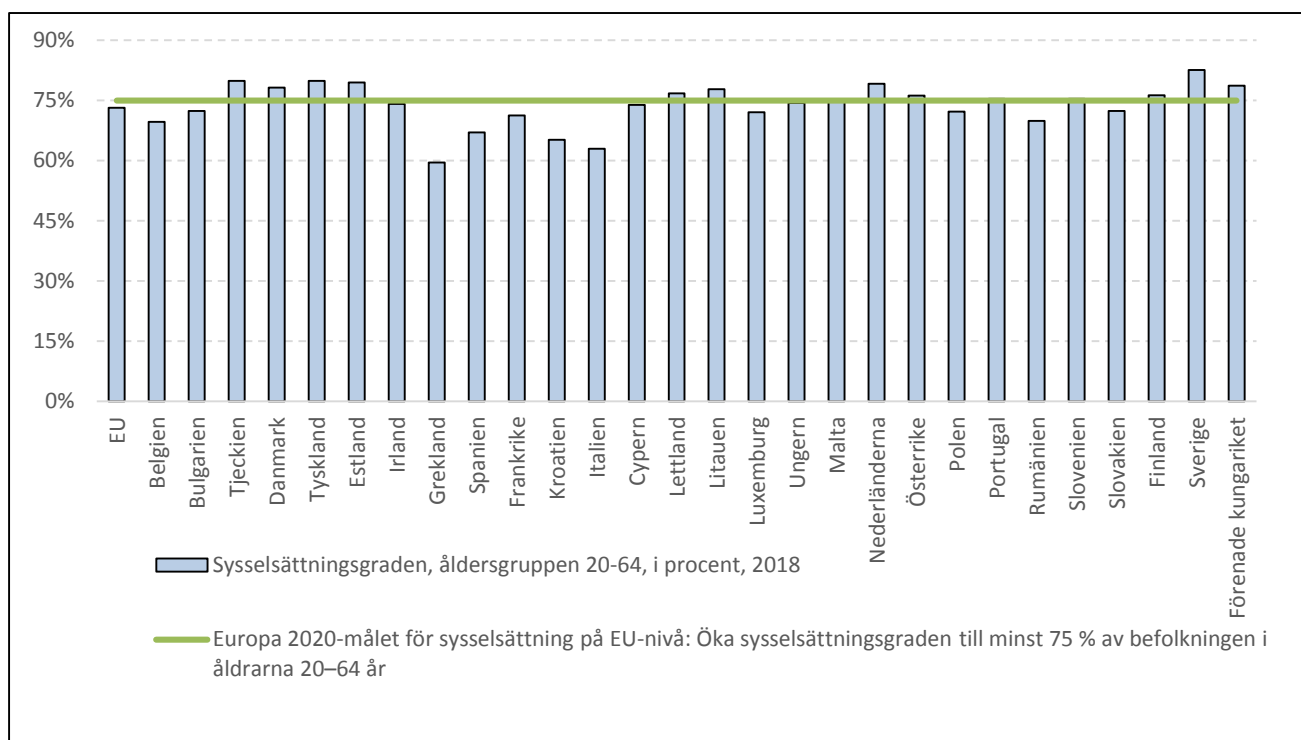

Bild 9. Framsteg mot Europa 2020-målet – Fattigdom och social utestängning

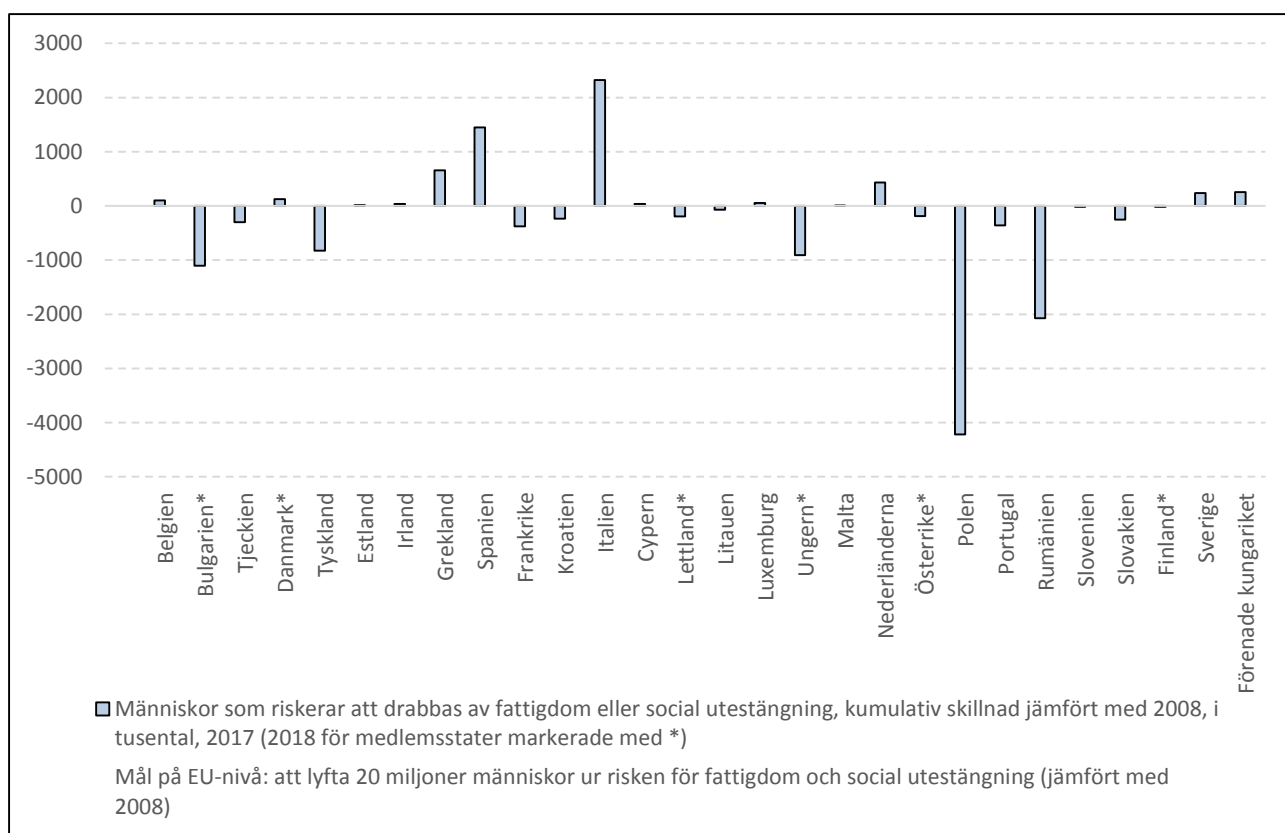

Bild 10: Framsteg mot Europa 2020-målet – Inhemska bruttoutgifter för forskning och utveckling

